

MINISTERUL FINANTELOR

Nr. 727058/.....2022

APROB

Klaus-Werner IOHANNIS
PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DE ACORD

Nicolae-Ionel CIUCĂ
PRIM-MINISTRU

M E M O R A N D U M

De la: Adrian CÂCIU, Ministrul Finanțelor

Marcel-Ioan BOLOȘ, Ministrul Investițiilor și Proiectelor Europene

Avizat: Sorin Mihai GRINDEANU, Viceprim-ministru

Ministrul Transporturilor și Infrastructurii

Marian Cătălin PREDOIU, Ministrul Justiției

Temă: aprobarea negocierii și a semnării Acordului privind Garanția Reciprocă emisă de România în favoarea Uniunii Europene în legătură cu Acordul de contribuție între România și Uniunea Europeană cu privire la compartimentul pentru România din cadrul programului InvestEU; și semnarea acestuia de către ministrul finanțelor

Elemente de Context

Regulamentul (UE) nr. 2021/523 prevede posibilitatea constituirii în cadrul programului InvestEU de compartimente pentru Statul membru, pentru implementarea unor instrumente financiare dedicate statului membru în cauză, pe baza garanției constituite din resursele Statului membru și cu riscul asumat de acesta. Potrivit art. 10 al acestui Regulament, Statul membru încheie un Acord de contribuție cu Uniunea Europeană, reprezentată de Comisia

Europeană (CE) prin care transferă resursele necesare pentru provizionarea garanției pe care dorește să o ofere prin compartimentul său fondului InvestEU, precum și pentru finanțarea unor servicii de asistență tehnică pentru investiții în cadrul platformei de consiliere InvestEU, dacă este cazul. CE preia responsabilitatea implementării sumelor transferate, în termenii agreeți cu statele membre în Acordul de contribuție. Pentru riscul asumat de CE în implementarea produselor financiare din compartimentul pentru Statul membru, acesta emite o garanție reciprocă în favoarea CE, prin care poate fi chemat să acopere riscul aferent părții neprovizionate a garanției.

Componenta 9 a PNRR, denumită *”Suport pentru sectorul privat, cercetare, dezvoltare și inovare”*, include o serie de reforme și investiții menite să consolideze mediul de afaceri din România, între care și *”Investiția 2 - Instrumente financiare pentru sectorul privat”*. Investiția 2 include mai multe subcomponente sub formă de instrumente financiare. Trei subcomponente, în cadrul acesteia, sunt propuse a fi implementate prin compartimentul pentru Statul membru din cadrul programului InvestEU de către Fondul European de Investiții (FEI) și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), respectiv:

- Subcomponenta 2.1: Garanția de portofoliu pentru Reziliență, cu o alocare de 300 mil. euro;
- Subcomponenta 2.2: Garanția de portofoliu pentru Acțiune climatică, cu o alocare de 200 mil. euro;
- Subcomponenta 2.5: Instrumentul financiar pentru investiții în eficiență energetică în sectorul rezidențial și al clădirilor, cu o alocare de 50 mil. euro.

Efectul orientativ de levier pentru cele trei instrumente este de minimum 4x în cazul FEI și de minimum 2x în cazul BERD, iar sumele așteptate a fi mobilizate (estimate la cca. 2,5 mld. euro) vor fi specificate în acordurile de garanție care se vor încheia de CE cu FEI, respectiv BERD.

În acest context, în sesiunea de Guvern din data de 14 aprilie 2022 a fost aprobat Memorandumul cu tema: *aprobarea negocierii și a semnării Acordului de contribuție între România reprezentată de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene și Uniunea Europeană, reprezentată de Comisia Europeană privind stabilirea garanției Uniunii Europene în compartimentul pentru România din cadrul programului InvestEU, finanțat în cadrul Planului național de redresare și reziliență al României, precum și aprobarea Acordului de principiu pentru încheierea garanției reciproce între România reprezentată de Ministerul Finanțelor și Uniunea Europeană, reprezentată de Comisia Europeană în legătură cu Acordul de contribuție, anexat.*

În baza acestui Memorandum, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (MIPE) semnează Acordul de contribuție între România și Uniunea Europeană, reprezentată de CE privind stabilirea garanției Uniunii Europene în compartimentul pentru România din cadrul programului InvestEU. Potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2021¹, acest acord urmează a fi aprobat prin hotărâre a Guvernului.

După cum este prezentat în textul Acordului de contribuție, cuantumul total al resurselor alocate pentru compartimentul pentru România din cadrul Fondului InvestEU este de 723.976.000 EUR. Acesta a fost stabilit conform caracteristicilor produselor financiare propuse și prevederilor InvestEU, aplicând o rată de provizionare de 74,45%, după cum urmează:

- a) 539.000.000 EUR sub forma unor provizioane, care vor fi acoperite de MIPE din fondurile prevăzute în PNRR, conform prevederilor Acordului de contribuție, prin mecanismul bugetar prevăzut în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2021; și

¹ privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență

- b) 184.976.000 EUR, sub forma unei datorii contingente acoperită prin garanția reciprocă (*back-to-back*).

Pe lângă efectul de levier, astfel cum a fost estimat, al celor 3 instrumente financiare aferente compartimentului pentru România din cadrul Fondului InvestEU, la care se face referire mai sus, implementarea instrumentelor financiare face obiectul unor jaloane și/sau ținte asumate în cadrul componentei de împrumut a PNRR.

Elemente legate de Acordul privind garanția reciprocă

Potrivit art. 4 lit.f) al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare, România, prin Ministerul Finanțelor (MF), poate angaja în numele și în contul statului obligații de natura datoriei publice guvernamentale prin participarea la mecanisme de garantare sau instrumente de finanțare instituite la nivelul Uniunii Europene.

Garanția reciprocă reprezintă o garanție necondiționată, irevocabilă și independentă, de prim rang, prin care România se angajează să plătească CE orice sumă achitată de aceasta până la limita de 184,976 mil. EUR, în cazul în care suma cumulativă a cererilor de executare a garanției UE și a costurilor aferente va depăși suma constituită în cadrul provizioanelor, la care se face referire la lit.a) de mai sus.

Proiectul Acordului privind Garanția reciprocă, astfel cum a fost transmis de CE², prezentat în Anexa nr. 1 la acest Memorandum, este conform Regulamentului (UE) nr. 2021/523 și este rezultatul consultărilor și discuțiilor tehnice dintre serviciile tehnice ale CE și partea română.

Acesta va fi aplicat în mod similar și celorlalte state membre care optează pentru constituirea în cadrul programului InvestEU de compartimente pentru statul membru. Subliniem că România este printre primele state în ceea ce privește constituirea compartimentului pentru stat membru.

Acordul privind Garanția reciprocă cuprinde informații privind valoarea datoriei contingente acoperită prin garanția reciprocă, condițiile de executare ale acesteia, mecanismul și fluxul fondurilor pentru acoperirea de către MF a obligațiilor asumate în cadrul datoriei contingente, termenele de efectuare a plăților în cadrul datoriei contingente în funcție de natura acestora, elemente legate de descărcarea de obligații, elemente legate de intrarea în vigoare etc.

Conform prevederilor art. 5 alin.7) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2007, în cazul materializării riscului de executare de către UE a garanției, obligațiile de plată în cadrul datoriei contingente, ce revin României conform Acordului privind garanția reciprocă, se asigură prin mecanismul aferent finanțărilor rambursabile contractate de Guvernul României, prin MF, în vederea finanțării deficitului bugetului de stat, refinanțării și rambursării anticipate a datoriei publice guvernamentale.

MF poate încheia cu MIPE, după cum va fi necesar, o Convenție prin care se vor stabili drepturile și obligațiile părților în aplicarea prevederilor Acordului privind garanția reciprocă.

Conform prevederilor Acordului privind Garanția Reciprocă, dreptul aplicabil este dreptul UE și, în subsidiar, legislația luxemburgheză. Prin urmare, natura juridică a acestui acord este de contract de stat, nefiindu-i aplicabile prevederile Legii nr. 590/2003 privind tratatele.

Potrivit Regulamentului (UE) nr.2021/523 și conform prevederilor prezentului Acord coroborate cu prevederile Acordului de contribuție, CE va putea încheia acorduri de garanție cu partenerii de implementare (FEI și BERD), numai după emiterea de către MF a garanției reciproce, respectiv după intrarea în vigoare a acestui acord.

² astfel cum a fost aprobat printr-o Decizie a Comisiei

Intrarea în vigoare a Acordului privind garanția reciprocă este condiționată de aprobarea acestuia conform legislației naționale, respectiv conform legislației privind datoria publică. Ca urmare, după semnare, Acordul va fi supus aprobării prin act normativ cu forță de lege.

Astfel, având în vedere faptul că propunerea de text a Acordului privind garanția reciprocă transmis de CE, anexat, nu conține diferențe substanțiale de fond față de forma care va fi supusă semnării, precum și necesitatea parcurgerii etapelor interne în regim de urgență pentru a permite intrarea în vigoare a Acordului și pe cale de consecință semnarea de către UE a acordurilor de garanție cu FEI și BERD în cel mai scurt timp, propunem negocierea și semnarea Acordului într-o singură etapă.

Față de cele de mai sus, supunem spre aprobare:

- negocierea și semnarea Acordului privind Garanția Reciprocă emisă de România în favoarea Uniunii Europene în legătură cu Acordul de contribuție între România și Uniunea Europeană cu privire la compartimentul pentru România din cadrul programului InvestEU și semnarea acestuia de către ministrul finanțelor.

În condițiile în care CE va solicita părții române depline puteri pentru semnarea Acordului, în baza prezentului Memorandum, MF va solicita Ministerului Afacerilor Externe eliberarea acestora în mod corespunzător.